

ПВНЗ «УКРАЇНСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра графічного дизайну

Курсова робота на тему:

**«ВІЗУАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ МИСТЕЦТВОЗНАВЧОГО ЖУРНАЛУ:
ВЕРСТКА СТАТТІ ПРО ХУДОЖНИКА ТА ДИЗАЙН ОБКЛАДИНКИ В
ADOBE INDESIGN»**

Виконала: здобувачка вищої

Освіти 3 курсу, групи ДЗ-22

Ангеліна Кірдан

Керівник: доцент кафедри
дизайну

Гулейкова І.О.

Оцінка:

Національна шкала:

Кількість балів:

ЄКТС:

Буча – 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. АНАЛІТИЧНО-КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ.....	6
1.1. Візуальна ідентичність мистецтвознавчих журналів.....	6
1.2. Оформлення наукових журналів: верстка, шпальти, типографіка.....	13
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЄКТУ В ADOBE INDESIGN...	18
2.1. Розробка обкладинки мистецтвознавчого журналу: айдентика, композиційна побудова, кольорова палітра.....	18
2.2. Створення макету статті про художника: структура публікації, модульна сітка, типографіка, ілюстрації	25
ВИСНОВОК.....	32
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:.....	33

АНОТАЦІЯ

У курсовій роботі досліджено принципи формування візуальної ідентичності мистецтвознавчого журналу на прикладі верстки наукової статті про художника та створення дизайн-концепції обкладинки видання. Розкрито особливості графічного оформлення сучасних наукових і мистецтвознавчих журналів, проаналізовано типові композиційні, типографічні та візуально-комунікаційні рішення, що використовуються для формування професійного, академічно виваженого, але водночас виразного макету.

Практична частина містить авторський макет статті про художника, розроблений у середовищі Adobe InDesign з урахуванням вимог до академічного публікування. Статтю адаптовано до модульної сітки, застосовано продуману ієрархію заголовків, оформлено блоки цитат, підписи до зображень, використано OpenType-шрифти. Окрему увагу приділено створенню обкладинки журналу як носія візуальної ідентичності: представлено концепцію айдентики, підібрано кольорову палітру, визначено шрифтову пару, запропоновано варіант логотипу або символу номера.

У межах роботи також реалізовано технічну підготовку до друку: оптимізацію параметрів сторінок, налаштування стилів, створення master-сторінок і експорт у форматі PDF.

Матеріали курсової можуть бути використані як приклад у навчальних цілях або слугувати основою для формування графічної стратегії науково-культурних видань.

Ключові слова: графічний дизайн, верстка, мистецтвознавчий журнал, Adobe InDesign, візуальна ідентичність, дизайн обкладинки, наукова стаття, модульна сітка, типографіка, айдентика.

ANNOTATION:

This term paper explores the principles of developing a visual identity for an art history journal, focusing on the layout of a scholarly article about an artist and the creation of a cover design using Adobe InDesign. The theoretical part analyzes the visual and structural features of contemporary scientific and art-related periodicals, highlighting common compositional, typographic, and communicative strategies used to convey clarity, professionalism, and visual appeal in academic publications.

The practical section presents an original layout of an article dedicated to an artist, designed within a modular grid system and structured according to academic publishing standards. The layout integrates hierarchical headlines, pull quotes, image captions, and professional OpenType fonts to ensure readability and consistency. Particular attention is given to the development of the journal's cover as a key component of its visual identity, including a proposed concept, color palette, font selection, and a symbolic or typographic logo.

The final stage includes the technical implementation: setting up the document, creating master pages, applying style sheets, and exporting the final design in print-ready PDF format.

This project can serve as a reference for students in graphic design and may also be useful as a model for shaping the visual strategy of scientific and cultural publications.

Keywords: graphic design, layout, art history journal, Adobe InDesign, visual identity, cover design, scholarly article, modular grid, typography, editorial design

.

ВСТУП

У сучасному інформаційному середовищі друковані та цифрові періодичні видання залишаються важливими інструментами поширення знань, зокрема в галузі культури та мистецтвознавства. Попри глобальну діджиталізацію, наукові журнали потребують якісного графічного оформлення, яке не лише забезпечує зручність читання, а й формує візуальну ідентичність видання. Саме поєднання естетики, структури та функціональності визначає ефективність дизайну наукової публікації. В умовах зростаючої конкуренції між видавничими проєктами зростає роль дизайну як складової наукової комунікації.

Актуальність теми зумовлена потребою у створенні цілісної, візуально виразної та водночас академічно виваженої верстки наукових публікацій у сфері мистецтвознавства. Особливу увагу заслуговує обкладинка як ключовий елемент айдентики журналу, що репрезентує зміст видання, визначає його настрій і приваблює цільову аудиторію. Робота з темою художника вимагає чутливого ставлення до образу, композиції та шрифтової мови, що робить завдання дизайнерської верстки ще більш відповідальним.

Метою дослідження є розробка графічної моделі мистецтвознавчого журналу, яка включає верстку наукової статті про художника та дизайн обкладинки видання в середовищі Adobe InDesign.

Об'єкт дослідження — візуальна комунікація в оформленні наукових видань з мистецтвознавства.

Предмет дослідження — графічний дизайн і верстка наукової статті та обкладинки журналу з використанням професійних інструментів Adobe InDesign.

РОЗДІЛ 1. АНАЛІТИЧНО-КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ

У розділі представлено аналітичний огляд візуальної складової п'яти українських мистецтвознавчих наукових журналів. Предметом аналізу є композиція обкладинок, використання модульної сітки у верстці, особливості типографіки (гарнітури шрифтів), структура шпальт статей та загальна візуальна стилістика видань. До вибірки включено такі фахові видання: рецензований журнал Київського університету технологій та дизайну «Art and Design», збірник наукових праць НАН України «Студії мистецтвознавчі», щорічник НАМ України «Мистецтвознавство України», «Вісник Львівської національної академії мистецтв» та новий журнал ХДАДМ «Худпром: Український журнал з мистецтва і дизайну». Проаналізовано графічний дизайн обкладинок, принципи верстки на шпальтах, шрифтове оформлення та стилістичні рішення. Це дозволяє виявити спільні риси й відмінності у візуальній ідентичності мистецтвознавчих видань різних установ та періодів.

1.1. Візуальна ідентичність мистецтвознавчих журналів

Композиція обкладинок. Обкладинки відіграють ключову роль у формуванні візуальної ідентичності журналу. Дизайн обкладинки відображає тематичну спрямованість видання та його установчу приналежність. Наприклад, обкладинка журналу «Art and Design» (КНУТД) виконується у сучасній стилістиці: на фоні фотографічного зображення інтер'єру або арт-об'єкту крупними літерами подано назву журналу і перелік напрямів (ART, DESIGN, FASHION, PHOTOGRAPHY, ARCHITECTURE тощо) – ключових сфер дизайну, яким присвячено видання. Така композиція (рис. 1) є динамічною: текстові блоки розташовані за сіткою, що гармонує з зображенням фону, а різнокольорові акценти виділяють слово “ART” та

номер випуску. Для логотипа «Art and Design» використано сучасний рубаний шрифт без засічок; сама назва подається англійською мовою, що підкреслює міжнародний характер журналу. Угорі обкладинки традиційно розміщено вихідні дані (установа-засновник, ISSN, номер і рік випуску), виконані дрібнішим шрифтом. Загалом композиція обкладинки цього журналу балансує між текстом і зображенням: фотографічний фон додає візуальної привабливості, а типографіка чітко ієрархізує інформацію [1, 2, 3].

Рис. 1 Обкладинки наукового журналу «Art and Design».

Обкладинки збірника «Студії мистецтвознавчі» (ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України) витримані в стилі стриманої академічної візуальності, що формує сталу й впізнавану айдентіку видання. Основну частину композиції послідовно займає назва журналу, набрана декоративним геометризаним шрифтом, стилізованим під модерністську типографіку. Назва «Студії мистецтвознавчі» розташована у верхній частині обкладинки й задає загальну симетричну структуру композиції. Нижче, у центрі або нижній половині обкладинки, розміщується репродукція мистецького твору, що тематично пов'язаної з українським образотворчим мистецтвом. Кожна ілюстрація гармонійно інтегрована у формат обкладинки, не порушуючи загальної сітки; палітра кольорів зображення співвідноситься з фоном і типографічними акцентами. Шрифтова ієрархія додаткової інформації — номера випуску і року — побудована в делікатному ключі і подано дрібним

кеглем у приглушених відтінках, що не конкурують із репродукцією, а доповнюють її. Всі обкладинки містять ISSN у верхньому правому куті, що відповідає стандартам наукового публікування. Загалом композиція є візуально вивіреною, статичною й симетричною, з орієнтацією на академічну стриманість і шанобливе ставлення до мистецького контенту. Такий дизайн сприяє формуванню іміджу видання як фахового наукового ресурсу з глибоким історико-культурним підґрунтям, де візуальність виконує не декоративну, а репрезентативну та змістову функцію [4, 5, 6].

Рис. 2 Обкладинки журналу «Студії мистецтвознавчі».

Натомість у виданні «Мистецтвознавство України» (ІПСМ НАМ України) спостерігається поєднання академічної строгості з сучасними візуальними акцентами. Обкладинки виконані у вигляді колажу з декількох зображень мистецьких творів на білому тлі (рис. 2). Верхню частину займає горизонтальна смуга з великими літерами «М–У» – абревіатура назви, що формує впізнаваний графічний знак. Поряд розміщено повну назву українською та англійською мовами, набрану напівжирним гротеском. Нижче, на основному полі обкладинки, скомпоновано фрагменти художніх робіт (живопис, графіка), що репрезентують тематику випуску. Кожне

зображення вписано у модуль сітки, утворюючи гармонійну мозаїку. Внизу подано номер випуску, рік та місто видання дрібнішим кеглем. Така композиція поєднує наукову інформативність (біле тло, чітка типографіка) з привабливістю художнього колажу, що відображає багатство українського мистецтва. Обрана візуальна стилістика підкреслює зв'язок традиції й сучасності: використання класичного білого фону і строгого шрифту в поєднанні з актуальним колажним дизайном обкладинки [7, 8].

Рис. 3 Обкладинка збірника «Мистецтвознавство України».

Обкладинки фахових видань мистецьких академій вирізняються розробленою айдентикою та концептуальними графічними рішеннями. «Вісник ЛНАМ» (Львівська національна академія мистецтв) має упізнаваний серійний дизайн обкладинки, що містить оригінальну графічну композицію. Зокрема, на обкладинках (2024) розміщено стилізоване зображення у вигляді чорно-червоної абстрактної емблеми (рис. 3). Центральним елементом є декоративна фігура, що поєднує геометричні

форми (прямокутники, коло) та орнаментальні мотиви – вона виконує роль логотипа журналу. Поряд великими літерами написано слово «Вісник» і номер випуску; унизу – назва академії. Композиція побудована за принципом центрування: емблема в центрі, навколо неї симетрично розташовано текстові блоки. Чорно-червона кольорова гама на білому тлі створює виразний контраст і відсилає до традицій українського графічного дизайну та книжкової графіки. Типографіка обкладинки вирізняється використанням авторського шрифту з художніми елементами – назва виконана у стилізованому шрифтовому рисунку, що підсилює художній характер видання. Таким чином, «Вісник ЛНАМ» вибудовує власний візуальний образ через символіку (емблему) та оригінальний шрифт, асоціюючи видання з академічним мистецтвом Львова [9, 10].

Рис. 4 Обкладинка «Вісник Львівської національної академії мистецтв»/

Особливу увагу привертає дизайн новоствореного журналу «Худпром: Український журнал з мистецтва і дизайну» Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Це видання започатковане 2023 року як

спадкоємець «Вісника ХДАДМ», тому в його оформленні поєднано історичні мотиви і сучасні тренди. Концепція обкладинки «Худпром» відображає назву журналу: графічні елементи нав'язані образом будівлі Держпрому в Харкові – символу українського конструктивізму. У дизайні обкладинки використовуються мотиви масивних геометричних форм, що асоціюються із залізобетонною архітектурою (силуети блоків будівлі, фрагменти вікон тощо). На обкладинці «Худпрому» великі літери назви розміщено таким чином, що вони утворюють конструктивну композицію, вписану в модульну сітку обкладинки. Колірна палітра стримана, індустріальна – сірий, чорний, білий, з акцентами червоного кольору (що перегукується з традиціями авангарду). Загальний вигляд обкладинки «HUDPROM» є сучасним і лаконічним, проте має глибокий підтекст: як зазначає редакція, у цьому імені та образі «відчувається міцність залізобетону» легендарного харківського Держпрому. Значну роль у створенні візуального стилю журналу відіграла авторська каліграфія та шрифт Олексія Чекаля – відомого графічного дизайнера. Саме завдяки співпраці з професійним каліграфом дизайн обкладинки і верстки «Худпрому» набув яскравого й стильного характеру, відзначеного сучасною типографікою та креативними рішеннями [11] visnik.org.ua. Таким чином, новий журнал демонструє підхід, коли візуальна ідентичність формується свідомо як частина бренду видання: історична назва подана у вигляді графічного знака, що резонує з культурним кодом (харківський *«Худпром»), і водночас відповідає актуальним тенденціям дизайну [12].

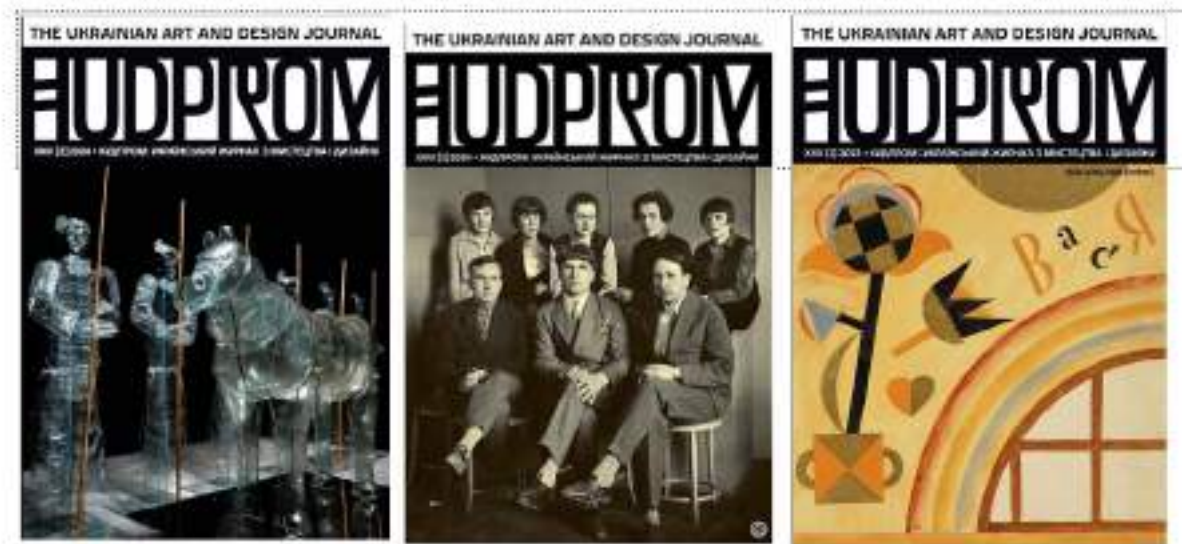

Рис. 5 Обкладинка журналу «Худпром: Український журнал з мистецтва і дизайну»

Аналіз п'яти українських мистецтвознавчих журналів засвідчує, що їхня візуальна ідентичність формується на перетині наукових традицій та сучасного дизайну. Композиція обкладинок варіюється від суворо текстової (традиційні збірники НАНУ) до колажно-графічної (видання академій мистецтв), проте в усіх випадках обкладинка виконує репрезентативну функцію, відбиваючи зміст і призначення видання. Таким чином, візуальна ідентичність українських мистецтвознавчих журналів формується на перетині академічної традиції й сучасних дизайнерських підходів. Композиції обкладинок демонструють широкий спектр стилістичних рішень — від стриманої текстової структури до концептуального графічного оформлення з глибоким змістовим контекстом.. Усе це сприяє не лише зручності сприйняття матеріалу, а й візуальній упізнаваності журналів, що є важливою умовою ефективної комунікації у сфері сучасного мистецтвознавчого дискурсу.

1.2. Оформлення наукових журналів: верстка, шпальти, типографіка

У сучасному академічному середовищі оформлення наукових журналів набуває дедалі більшого значення не лише як засіб структуризації контенту, а й як інструмент формування візуальної культури науки. Продумана верстка, логічна структура шпальт, типографіка та айдентика видання суттєво впливають на сприйняття матеріалу, полегшують навігацію в тексті та підвищують авторитет журналу серед науковців. Особливої актуальності набуває візуальна стандартизація в українських наукових виданнях у контексті цифровізації, відкритого доступу та вимог до академічної репрезентації. У цьому підрозділі розглядаються ключові принципи та приклади оформлення сучасних наукових журналів із фокусом на верстці, шпальтовій сітці та типографічних рішеннях.

Модульна сітка і структура шпальт. Внутрішня верстка аналізованих журналів підпорядкована загальноприйнятим вимогам до наукових видань, проте має деякі особливості. Більшість журналів використовують двохколонний макет шпальти, що забезпечує зручність читання й компактність тексту. Зокрема, у «Віснику ЛНАМ» (рис. 6) статті набрано у дві колонки на форматі А4; колонки вирівняно по ширині, використано перенос слів для рівномірності рядків [9; с. 60, 71, 72].

Рис. 6. Приклад двохколонної шпальти у журналі «Вісник ЛНАМ».

Двоколонна сітка спостерігається також у «Худпром» (новий журнал, очевидно, перейняв верстку від попереднього «Вісника ХДАДМ», де традиційно практикували 2 колонки). В той же час журнал «Art and Design» дотримується також двоколокового форматування тексту: згідно з вимогами для авторів, стаття готується на сторінці А4 12-кеглем з 1,5 інтервалом (рис. 7). У готовому номері «Art and Design» текст статті спочатку розміщується суцільною колонкою, що характерно для гуманітарних збірників з невеликою кількістю ілюстрацій [1; с. 51,55, 58].

Рис. 7. Двоколонкова верстка у журналі «Art and Design»

Структура шпальти у всіх досліджуваних виданнях підпорядкована стандартам наукової статті. У верхньому колонтитулі або під шапкою кожної сторінки зазвичай наведено назву журналу, номер випуску і рік (для орієнтації читача). Наприклад, у «Віснику ЛНАМ» верхній колонтитул містить ISSN та назву з номером випуску. Нумерація сторінок – наскрізна в межах випуску, зазвичай внизу сторінки, по центру або з правого боку. Поля сторінок дотримані згідно з ДСТУ: 2–2,5 см, що створює «рамку» навколо тексту. Абзацні відступи однорідні (близько 1 см). Вирівнювання основного тексту – по ширині, що забезпечує охайний вигляд шпальти без «рваного» правого краю (ця вимога, зокрема, прописана для авторів «Art and Design»). Усі журнали дотримуються єдиного стилю верстки структурних елементів статті: назва статті – по центру, напівжирним шрифтом, під нею ім'я автора курсивом, далі анотації українською та англійською, основний текст, список літератури наприкінці. Заголовки підрозділів всередині статей (наприклад, «Вступ», «Аналіз досліджень», «Висновки») виділяються напівжирним накресленням або капітеллю – це видно як у верстці «Art and Design», так і у львівському та харківському виданнях. Таблиці і рисунки розташовуються по центру шпальти, нумерація і підписи до них оформлені курсивом трохи меншим кеглем. Таким чином, структура шпальт різних журналів є близькою, оскільки регламентується стандартами фахових видань і вимогами до авторських оригіналів.

Типографіка та шрифтове оформлення. Базовою гарнітурою основного тексту в усіх розглянутих журналах є класичний шрифт із зарубками (серіфний). Зокрема, «Art and Design» офіційно вимагає від авторів подавати текст шрифтом Times New Roman 12 пт; той самий шрифт використано й у готових макетах журналу – як на шпальтах статей, так і частково на обкладинці.

Times New Roman та подібні гарнітури традиційно застосовуються у наукових виданнях завдяки їх читабельності в багатоколонному наборі. У журналах «Вісник ЛНАМ», «Мистецтвознавство України» та «Худпром» також помітно використання класичних шрифтів для основного тексту і списку літератури. Заголовки статей можуть набиратися тим самим шрифтом, але більшим кеглем (14–16 пт) і напівжирним накресленням. В окремих випадках для назв на початку статі можуть використовуватися декоративні шрифти. Приміром, назва «HUDPROM» виконана авторським каліграфічним шрифтом без засічок, спеціально розробленим для цього видання (О. Чекалем). Цей шрифт відрізняється графічно збалансованими літерами зі стилізованими кутами, що надає заголовку сучасного вигляду і водночас вписує його в історичний контекст (відсилання до конструктивізму) (рис. 8.).

HUDPROM

УДК 76:763:766:76.05:82:378:475.51:XXIII (091) :197:198+DOI 10.61939/2798-2585.2024.02.01

ІЗ ІСТОРІЇ МИСТЕЦЬКО-ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ ОСВІТИ У ХХПІ: ПОСТУПОВИЙ ПЕРЕХІД ВІД ПРОМГРАФІКИ ДО ГРАФДИЗАЙНУ (1973–1985)

ID ORCID 0000-0003-2372-002X

Валерій ГАЛЬЧЕНКО ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

У статті проаналізовано друге десятиріччя існування кафедри промислової графіки та упаковки (ПГУ) Харківського художньо-промислового інституту (ХХПІ) (нині – кафедра графічного дизайну ХДАДМ) – 1973–1985 рр. Цей період майже повністю збігається з каденцією ректора С. П. Єгорова. Одним з керівників кафедри промислової графіки та упаковки у цей час був талановитий художник-графік, доц. В. С. Ненадо. Він запросив на викладацьку роботу молодих випускників кафедри ПГУ О. Векленка, В. Шевченка, а трохи пізніше – О. Блахера і В. Лесняка, з дільністю яких пов'язано стрімкий прорив у новий вимір прикладної графіки з її окремими галузями, а саме графічним дизайном, пакувальним, сучасним плакатом, дизайном книги тощо.

Устаданню даного тексту спирається на архівні матеріали ХДАДМ, фотоархів кафедри графічного дизайну, приватні архіви випускників кафедри ПГУ різних років, а також на свідчення викладачів і колишніх студентів кафедри промграфіки. З самого початку існування кафедри одночасно відбувалися два різновекторних процеси. Один вектор було спрямовано на перетворення звичайної промграфіки на більш сучасний комунікативний дизайн, інший орієнтувався на відновлення класичного станкового графічного мистецтва (естамп, книга, плакат). У вересні 1983 р. на кафедрі ПГУ відбулася знакова подія: підсекція «Графіка», що орієнтувалася на підготовку фахівців з політичного плакату, перетворилася на випускочу кафедру «Графіка» з більш широким повноваженнями. Завідувачем новоутвореної кафедри було призначено доц. В. Віхтінського, а вакантне місце зав. кафедри ПГУ посів доц. А. Кузьменко. Після цього розмежування шляхи станкової та прикладної графіки у ХХПІ (ХДАДМ) розділилися остаточно.

Як візуальний супровід статті наведено фрагменти найкращих дипломних робіт, створених упродовж 1970-х – першої половини 1980-х рр. На думку автора публікації, саме дипломна робота унікально найвагоміші досягнення студентів, є концентрацією всіх їхніх зусиль, умінь і навичок навчання, а також відображає художньо-методичні якості й особливості всієї школи і її провідних педагогів.

Ключові слова: станкова графіка, естамп, плакат, промислова графіка, художнє конструювання, комунікативний дизайн, графічний дизайн

ВСТУП

Дане дослідження є цілком логічним продовженням попередньої публікації (вийшла друком у науковому збірнику «Вісник УЛНАМ» 2022 в. 11) і

ції на прикладну розпочалося 1962 р. і тривало п'ять років. Нарешті в 1967 р. факультет «Графіка» отримав повну назву – «Кафедра промислової графіки та упаковки».

У даній статті поділяються наслідки п'яти-

Рис. 8. Структура титульної сторінки статті у журналі «Art and Design».

Візуальна стилістика та айдентика. Порівняльний огляд показує, що мистецтвознавчі журнали України розвивають власну візуальну ідентичність, проте мають багато спільних рис завдяки жанрові наукового видання. Спільним для всіх є стриманість і академічність оформлення: перевага надається функціональності, читабельності, дотриманню ДСТУ. На шпальтах переважає чорно-білий (ахроматичний) колористичний підхід – текст, підписи, подано чорним по білому; кольорові елементи майже не застосовуються (крім ілюстрацій). Це відповідає поліграфічним стандартам і серйозності наукового стилю. Водночас кожне видання має свої родзинки. Журнали, що видаються мистецькими закладами, приділяють більшу увагу дизайну: застосовують оригінальні емблеми, авторські шрифти, художні зображення.

Модульна сітка верстки переважно двоколонна, що відповідає практиці наукових журналів. Типографіка відзначається єдністю: основний текст набрано читабельним шрифтом з зарубками (Times New Roman чи подібним), при цьому назви журналів та декоративні елементи можуть виконуватися оригінальними гарнітурами для підсилення індивідуальності. Структура шпальт і оформлення внутрішніх елементів підпорядковані стандарту і майже не різняться між журналами (що полегшує сприйняття наукових текстів читачем). Усі ці видання підтримують професійний рівень верстки й дизайну обкладинки, що сприяє їх впізнаваності в науковому просторі та відображає розвиток українського графічного дизайну в сфері наукової періодики.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЄКТУ В ADOBE INDESIGN

2.1. Розробка обкладинки мистецтвознавчого журналу: айдентика, композиційна побудова, кольорова палітра

У процесі розробки обкладинки мистецтвознавчого журналу особливу увагу слід приділяти поєднанню естетичної виразності з вимогами до наукового видання. Обкладинка є візуальною візитівкою журналу, яка повинна водночас комунікувати академічний характер контенту та привертати увагу цільової аудиторії. Її дизайн формується через цілісну візуальну айдентика, що включає логотип, шрифтову систему, кольорову палітру та композиційну структуру.

Процес розробки обкладинки починається з визначення концепції видання та його цільової аудиторії, що дозволяє сформувати загальне візуальне спрямування. На цьому етапі аналізуються зміст номеру, тематичний фокус і настрій, який має передавати обкладинка. Далі підбираються ключові елементи айдентики — логотип, шрифти, кольорова палітра та композиційна структура, — що відповідатимуть стилістиці журналу. Важливо також враховувати технічні параметри: формат, поля, роздільну здатність зображень та вимоги до друку. Після цього створюється базова сітка макету, яка слугує основою для розміщення всіх елементів обкладинки в середовищі Adobe InDesign.

У межах практичної частини курсової роботи буде створено дизайн обкладинки для мистецтвознавчого журналу «АРТКОД: дослідження мистецтва і візуальної культури», що видається Українським гуманітарним інститутом. Тематичне наповнення номеру буде присвячене постаті Любові Панченко — українській мисткині-шістдесятниці з міста Буча, чия творча спадщина має вагомим значенням для національного візуального мистецтва. До складу номеру увійдуть наукові та аналітичні публікації, що розкривають її

життєвий шлях, художній стиль і вплив на культурне середовище.

Обкладинка, яку буде розроблено у середовищі Adobe InDesign, включатиме портрет Любові Панченко або одну з її авторських робіт, що візуально передасть характер і тематику випуску. Дизайн обкладинки ґрунтуватиметься на сучасних принципах композиції, типографіки й айдентики наукових видань.

У межах курсового проекту обкладинка мистецтвознавчого журналу буде створена на основі таких вихідних даних: назва видання — Арткод: Дослідження мистецтва і візуальної культури; видавець — Український гуманітарний інститут; номер випуску — № 2, 2025 рік; ISSN — 2786-9824. Обкладинка, яку буде розроблено у середовищі Adobe InDesign, включатиме портрет Любові Панченко або одну з її авторських робіт, що візуально передає тематичний фокус випуску. Дизайн ґрунтуватиметься на сучасних принципах композиції, типографіки та візуальної айдентики наукових періодичних видань (рис. 9).

Показник	Значення
Назва видання	Арткод: Дослідження мистецтва і візуальної культури
Видавець	Український гуманітарний інститут
Номер випуску	№ 2, 2025 рік
ISSN	2786-9824

Рис. 9. Вихідні дані для проектування обкладинки журналу.

назва видання — Арткод: Дослідження мистецтва і візуальної культури;
 видавець — Український гуманітарний інститут;
 номер випуску — № 2, 2025 рік;
 ISSN — 2786-9824.

Для роботи над обкладинкою було обрано фотографію роботи Любові Панченко, зроблену під час її ретроспективної виставки «Всесвіт Любові», що проходила з 13 лютого до 1 червня 2025 року в Музеї історії міста Києва (МВЦ, вул. Богдана Хмельницького, 7). Ця експозиція зібрала понад 500 творів художниці-шістдесятниці — живопис, графіку, ескізи костюмів і вишивки, демонструючи всю глибину її творчого всесвіту символізм події та художню цінність творів, макет обкладинки журналу базується на цьому зображенні — для того, щоб підкреслити тему випуску, та відобразити художній стиль Панченко в контексті науково-мистецького дослідження [13].

Рис. 10 Робота Любові Панченко, представлена на ретроспективній виставці «Всесвіт Любові» в Музеї історії міста Києва (2025). Фото зроблено під час відвідин експозиції.

У процесі створення власної дизайнерської концепції обкладинки мистецтвознавчого журналу було проаналізовано візуальні рішення

періодичного видання «Худпром» – українського журналу з мистецтва і дизайну, який має сталу стилістичну структуру. На зображенні (рис. 11) представлено три приклади обкладинок, що демонструють єдину айдентику: фіксоване розташування логотипу, уніфікований шрифт назви, двомовне оформлення заголовка та стабільне верхнє поле з контрастною смугою. Обкладинки варіюються за ілюстративним наповненням – це може бути репродукція твору мистецтва, архівне фото або сучасний арт-об’єкт, проте структура та шрифтовий блок залишаються незмінними. Такий підхід забезпечує послідовність візуального стилю журналу, що є однією з ознак професійної айдентики у видавничій справі.

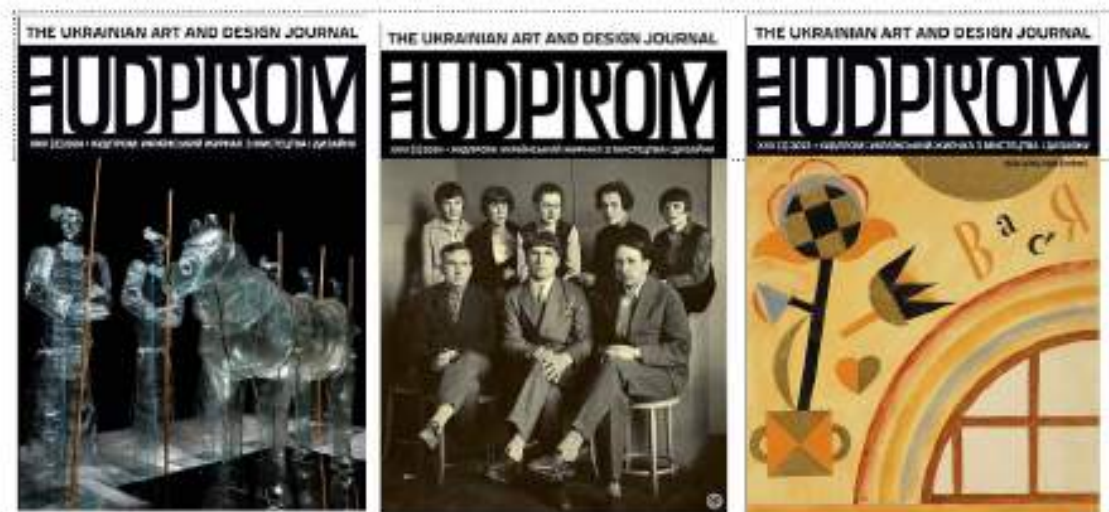

Рис. 11. Прототипи обкладинок журналу «Худпром»: стабільна структура логотипу та типографіки на фоні змінної ілюстративної частини.

Проаналізовані приклади стали основою для формування власної дизайн-концепції обкладинки, яка наслідує найкращі практики композиційної побудови, модульної сітки та типографічного оформлення. Збереження фірмового верхнього блока з логотипом і назвою журналу дозволяє досягти впізнаваності, водночас надання простору для варіативної ілюстрації в центральній частині шпальти створює можливість інтерпретувати кожен випуск як окрему візуальну історію. Саме таке поєднання стабільності та

гнучкості закладено в основу власного макету, який буде реалізовано в Adobe InDesign з урахуванням принципів актуального графічного дизайну в науковому середовищі.

Для створення обкладинки необхідно чітко розмежувати роботу в двох колірних системах: CMYK (Cyan, Magenta, Yellow, Key/Black) — для підготовки обкладинки до друку; RGB (Red, Green, Blue) — для веб-версій, онлайн-презентацій та цифрових ескізів.

Технічна реалізація обкладинки в Adobe InDesign. Процес створення обкладинки журналу «АРТКОД: Дослідження мистецтва і візуальної культури» здійснювався із застосуванням програмного середовища Adobe InDesign. Першим етапом стало налаштування параметрів друкарського макету. У вікні створення нового документа (File > New > Document) було встановлено формат сторінки А4 (210×297 мм), портретну орієнтацію, режим кольору CMYK, відступ під обріз (bleed) — 3 мм з усіх боків, а також поля: верхнє та нижнє — 20 мм, внутрішнє та зовнішнє — по 15 мм. Така конфігурація відповідає поліграфічним стандартам і забезпечує коректне відтворення контенту при друці.

Рис. 12. Налаштування параметрів документа в Adobe InDesign: формат А4, режим CMYK, поля та відступи під обріз для поліграфічної відповідності.

На другому етапі до макету було імпортовано зображення твору Любові Панченко, яке посідає центральне місце на обкладинці. Зображення розміщено в нижніх двох третинах сторінки, що дозволяє зберегти акцент на композиції твору й забезпечити вільну зону для текстових блоків у верхній частині. Наступним кроком стало формування заголовкового блоку. За допомогою інструменту Type Tool (Т) було створено окремі текстові поля для назви видання («АРТКОД»), підзаголовка («дослідження мистецтва і візуальної культури»), видавця («Український гуманітарний інститут») та

номера ISSN (2786-9824), який розміщено у правому верхньому куті. Для тексту використано шрифт Montserrat у різних варіаціях: ExtraBold для назви (72 pt), Regular для підзаголовка (16 pt), Medium для видавця (14 pt) та Light для ISSN (10 pt). Колір тексту — насичений чорний.

Рис. 13. Розміщення зображення роботи Любові Панченко на обкладинці журналу «АРТКОД» у нижній частині сторінки згідно з композиційною сіткою.

Композиційна структура обкладинки побудована на основі сітки (3 колонки × 4 рядки), створеної через команду Layout > Margins and Columns. Така сітка дозволила чітко вирівняти всі елементи по вертикалі та горизонталі, зберігаючи баланс між візуальним і текстовим контентом. Назва журналу розташована у верхній третині обкладинки з центруванням по горизонталі, під нею — підзаголовок, ще нижче — назва видавця, розтягнута по ширині, з підвищеним міжлітерним інтервалом. Нижня частина обкладинки займається репродукцією роботи мисткині, яка концептуально відповідає тематиці номеру.

Рис. 14. Готовий макет обкладинки з типографічними елементами: назва, підзаголовок, назва видавця та ISSN, вирівняні згідно з модульною сіткою.

Фінальним етапом стала підготовка файлу до друку. Через команду File > Export обкладинка була виведена у формат Adobe PDF (Print). У параметрах експорту було обрано пресет [High Quality Print], увімкнено позначки обрізу (Crop Marks) і налаштування полів під обріз (Use Document Bleed Settings), а також здійснено конвертацію кольору (Convert to Destination: Document CMYK – U.S. Web Coated (SWOP) v2). Це гарантує, що файл відповідатиме вимогам поліграфії та буде придатним до якісного друку.

У результаті виконання практичної частини курсової роботи було

розроблено обкладинку мистецтвознавчого журналу «АРТКОД: Дослідження мистецтва і візуальної культури» з урахуванням сучасних принципів верстки, типографіки та візуальної айдентики. Обкладинка створена в середовищі Adobe InDesign із дотриманням технічних вимог до поліграфічного оформлення та експорту, а також із застосуванням модульної сітки, стилізованої типографіки й репродукції роботи Любові Панченко — теми відповідного випуску. Проєкт демонструє важливість системного підходу до дизайну наукових видань, де візуальне оформлення відіграє ключову роль у формуванні цілісного іміджу й комунікації з читачем.

2.2. Створення макету статті про художника: структура публікації, модульна сітка, типографіка, ілюстрації

Створення макету статті про художника вимагає ретельного поєднання змістової структури, візуальної організації та стилістичної узгодженості дизайну. Основою макету є чітка композиційна сітка, яка забезпечує логічне розташування заголовків, текстових блоків, цитат та ілюстрацій. Типографіка відіграє ключову роль у читабельності й акцентуванні головного, а також у формуванні наукового характеру публікації. Ілюстрації — репродукції творів митця, портрети, архівні фото — інтегруються у шпальту відповідно до ритму верстки, доповнюючи текст візуальними маркерами. У цьому підрозділі розглядається практичний процес створення сторінки статті з використанням Adobe InDesign із акцентом на композицію, модульну побудову й візуальну інтонацію публікації.

Для якісної верстки статті в Adobe InDesign необхідно дотримуватися технічних стандартів, що забезпечують зручність у роботі, сумісність із друкарськими вимогами та єдиний стиль оформлення. У цьому підрозділі розглянемо ключові етапи технічної реалізації проекту — від налаштування документа до експорту у формат PDF.

У процесі розробки макету для верстки статті було використано прототип, створений на основі професійного журнального дизайну, що включає двоколонкову структуру тексту, чітку ієрархію заголовків, відокремлені виноски та ілюстрації з підписами. Такий підхід дозволяє забезпечити високий рівень читацького комфорту, візуальну збалансованість та академічну строгість, характерну для сучасних наукових видань. Обрана верстка також передбачає окрему візуалізацію зображень на правій шпальті з супровідними підписами, що створює логічну структурну динаміку всередині статті.

Рис. 15. Прототип верстки, проектованого видання. Шпальта у журналі «Вісник ЛНАМ».

У програмі Adobe InDesign створення нового документа починається з відкриття меню File → New → Document, де встановлюється формат сторінки А4 (210×297 мм) з вертикальною орієнтацією. Для забезпечення зручності читання задаються такі параметри полів: верхнє — 15 мм, нижнє — 15 мм, ліве — 20 мм, праве — 15 мм. Поле обрізу (Bleed): 3 мм з усіх боків. Для структурування тексту використовується двоколонкова верстка з відступом між колонками 5 мм, що відповідає стандартам оформлення наукових і публіцистичних матеріалів. Загальна кількість сторінок визначається як п'ять, із увімкненою функцією Facing Pages, яка дозволяє створювати розвороти — двосто

рінкові композиції, характерні для сучасних журнальних видань.

У процесі підготовки багатосторінкових видань, таких як журнали або наукові статті, особливу роль відіграє використання майстер-сторінок (Master Pages). В Adobe InDesign майстер-сторінки дозволяють задати єдиний стиль для всіх розворотів, автоматизуючи розміщення повторюваних елементів. До таких елементів належать: нумерація сторінок, сітка колонок (зазвичай 2 або 3), логотип або декоративний елемент, верхні та нижні колонтитули. У

верхньому колонтитулі (Header) ліворуч розміщують назву рубрики (наприклад, У вимірі лімінальності: Буча і незавершена історія Любові Панченко), а праворуч — номер сторінки. У нижньому колонтитулі (Footer) можуть зазначатися дата публікації та логотип видавництва або назва журналу. У полі підполя (slug) доцільно додавати службову інформацію, зокрема позначку «Спеціальний випуск» або QR-код. Така структура забезпечує цілісність візуальної ідентичності видання та полегшує процес верстки, особливо коли кількість сторінок є значною.

Рисунок 16. Приклад використання master-сторінки з колонками та нумерацією.

В основі верстки статті було закладено чітку колонкову й рядкову сітку,

що забезпечує структурованість подачі тексту та легкість сприйняття. Основна сітка побудована за принципом двох колонок з міжколонковим інтервалом (column gutter) 8 мм. Для вертикального ритму застосовано baseline grid з кроком 12 пт, що полегшує вирівнювання тексту по рядках незалежно від об'єму контенту на шпальтах. Для автоматизації розміщення тексту та його переносу між сторінками, текстові фрейми на майстер-сторінках пов'язуються між собою. Для уніфікації оформлення використовуються стилі абзаців (Paragraph Styles) і стилі символів (Character Styles), що значно пришвидшує процес набору й забезпечує візуальну цілісність. Зокрема, для заголовка статті (Heading 1) обрано шрифт із гарнітури serif або контрастний sans-serif, розміром 36 пт, з міжрядковим інтервалом 42 пт та центруванням. Підзаголовки (Subhead) набираються курсивом або легким начертанням, 18 пт, з міжрядковим інтервалом 22 пт. Основний текст (Body Text) має розмір 11 пт, міжрядковий інтервал 14 пт і вирівнювання по ширині. Для виділених цитат (Pull Quote) застосовується розмір 20 пт, напівжирне або жирне начертання, розміщення в окремій рамці в межах колонки. Підписи до ілюстрацій (Caption) оформлюються кеглем 9 пт, інтерліньяжем 11 пт, вирівнюванням по центру або по лівому краю. Такий підхід до типографіки не лише структурує зміст, а й відповідає сучасним стандартам академічної та журнальної верстки.

Для розміщення ілюстрацій у макеті Adobe InDesign використовується команда File → Place (або комбінація клавіш Ctrl+D / Cmd+D), що дозволяє імпортувати зображення у форматах JPEG, PNG, TIFF або PSD. Після вибору файлу курсор перетворюється на інструмент розміщення: достатньо клацнути у потрібному місці макету або протягнути рамку, щоб вставити зображення з бажаними розмірами. Рекомендовано одразу створити графічні фрейми в межах колонкової сітки або використовувати попередньо задані Object Styles. Для якісного відображення у друці

зображення повинні мати роздільну здатність не менше 300 ppi. Після вставки можна відрегулювати масштаб зображення через Fitting → Fit Content Proportionally або вручну, зберігаючи пропорції. Для точного позиціонування зручно використовувати прив'язку до напрямних або модульної сітки.

Автоматизація та перевірка

TOC (Table of Contents): якщо стаття велика або частина збірника — налаштуйте автоматичний зміст за Paragraph Styles.

Preflight: активуйте панель Preflight, щоб перевірити шрифти, зображення з низьким розділенням, колірні простори.

Package: для передачі до друкарні зберіть усі шрифти, зображення та звіт – File → Package....

Експорт у PDF

- Preset: «PDF/X-4:2010» (або відповідно до вимог друкарні).
- Marks & Bleeds: позначити Crop Marks і встановити Use Document Bleed Settings.
- Compression: збережіть растрові зображення в 300 ppi, колірний простір — CMYK.

Фінальний етап — експорт макета у формат PDF для друку. Параметри експорту:

Рисунок 18. Вікно експорту документа до PDF у InDesign

У цьому розділі було розглянуто ключові етапи підготовки та верстки наукової статті в програмі Adobe InDesign, зокрема налаштування сторінкових параметрів, побудову колонкової та базової сітки, створення майстер-сторінок, імпортування тексту й ілюстрацій, а також застосування

стилів до текстових і графічних елементів. Завдяки використанню модульної структури, уніфікованих стилів абзаців і символів, а також брендovаних графічних елементів, макет набуває професійного вигляду, що відповідає вимогам сучасних академічних і журнальних видань. Чітка система верстки дозволяє підтримувати візуальну цілісність, підвищує читацький комфорт і забезпечує ефективну подачу як текстового, так і візуального контенту. Отже, використання Adobe InDesign як основного інструменту верстки відкриває широкі можливості для реалізації структурованих і візуально привабливих публікацій.

ВИСНОВОК

У процесі виконання курсової роботи було проаналізовано основні принципи підготовки та візуального оформлення наукової публікації з урахуванням сучасних вимог до типографіки, структурної організації контенту та дизайну. Розглянуто практичні аспекти роботи в середовищі Adobe InDesign, зокрема побудову сітки сторінки, створення стилів абзаців і символів, роботу з master-сторінками, імпортування тексту та графічних матеріалів. На основі прототипу верстки було створено макет фрагмента наукового журналу, що відповідає професійним стандартам академічного дизайну.

Особливу увагу приділено принципам модульності, збереженню візуальної ієрархії, а також застосуванню фірмових стилістичних елементів і декоративних компонентів, які посилюють ідентичність видання. У результаті виконаної роботи було не лише закріплено теоретичні знання з макетування, але й здобуто практичні навички розробки повноцінного дизайнерського рішення для багатосторінкової публікації. Отже, створення верстки наукового журналу у середовищі Adobe InDesign є ефективним способом формування візуально цілісного та змістовно структурованого інформаційного продукту.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Art and Design. Проєкт №4-28-2024 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://artdesign.knutd.edu.ua/project/4-28-2024/>, вільний. — Назва з екрана. — Дата звернення: 7 червня 2025 р.
2. Art and Design. Проєкт №3-27-2024 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://artdesign.knutd.edu.ua/project/3-27-2024/>, вільний. — Назва з екрана. — Дата звернення: 7 червня 2025 р.
3. Art and Design. Проєкт №3-23-2023 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://artdesign.knutd.edu.ua/project/3-23-2023/>, вільний. — Назва з екрана. — Дата звернення: 7 червня 2025 р.
4. Студії мистецтвознавчі. Зміст № 2020 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://sm.etnolog.org.ua/zmist/2020/2020.html>, вільний. — Назва з екрана. — Дата звернення: 7 червня 2025 р.
5. Студії мистецтвознавчі. № 2, 2019 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://sm.etnolog.org.ua/zmist/2019/2/2019_2.html, вільний. — Назва з екрана. — Дата звернення: 7 червня 2025 р.
6. Студії мистецтвознавчі. № 1, 2015 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://sm.etnolog.org.ua/zmist/2015/1/2015_1.html, вільний. — Назва з екрана. — Дата звернення: 7 червня 2025 р.
7. Мистецтвознавство України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://mystukr.mari.kyiv.ua>, вільний. — Назва з екрана. — Дата звернення: 7 червня 2025 р.
8. Мистецтвознавство України. Випуск №23 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://mystukr.mari.kyiv.ua/issue/view/17485>, вільний. — Назва з екрана. — Дата звернення: 7 червня 2025 р.
9. Вісник Львівської національної академії мистецтв. — №53, 2024. — 156 с. — ISSN 2524-0943 (друк), 2663-886X (онлайн).

10. Вісник Львівської національної академії мистецтв. – №52, 2024. – 146 с.
– ISSN 2524-0943 (друк), 2663-886X (онлайн).
11. Котляр Є. Від “Вісника” до “Худпрому”: новий журнал із славною історією // Худпром, 2023, Т.1 №1. – С. 6–8 visnik.org.ua visnik.org.ua
12. Худпром: Український журнал з мистецтва і дизайну – Том 1 №1, 2023.
– Харків: ХДАДМ, 2023. – 212 с.
13. Музей історії міста Києва. «Всесвіт Любові»: перша ретроспективна виставка Любові Панченко [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://kyivhistorymuseum.org.ua/uk/exhibition/всесвіт-любові-перша-ретроспектив>, вільний. — Назва з екрана. — Дата звернення: 9 червня 2025 р.